

Welkom

Laten we ons in de aanwezigheid stellen van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Welkom aan u allen, op dit uur, hier in dit huis voor God.

De lezingen van vandaag, de 20ste zondag door het jaar, zijn op het eerste gezicht heel verschillend. Gaat de 1^e lezing over royale woorden van Jesaja van gastvrijheid voor alle volken, de 2^e lezing is aanvankelijk aanzienlijk minder royaal. Deze 2^e lezing is een verhaal uit het leven van Jezus over een ogenschijnlijk kleine gebeurtenis maar met een grote impact. Een incident met een vrouw uit Kanaän. Een incident dat aanvankelijk een confrontatie is maar uitloopt op een ontmoeting.

Waarom is dit incident een verhaal geworden, waarom is het opgetekend in dit voor velen zo belangrijke boek? Waarom is het goed om aan dit verhaal herinnerd te worden? Wat bewaren we zelf eigenlijk aan herinneringen? Welke momenten blijven ons bij, sommige zelfs een leven lang? Kunnen we iets opdiepen van het waarom? Waarom onthouden we of vergeten we? Wat zijn de krachten in ons leven die er toe doen?

Laten we ons voorbereiden om in de verhalen van vandaag te stappen. Kijken wat ze ons te zeggen hebben. Laten we dicht bij onszelf komen en ruimte maken.

Overweging

In die tijd trok Jezus zich terug naar de streek van Tyrus en Sidon. Zo begint het verhaal van vandaag. Tyrus en Sidon, twee steden ten noorden van Galilea - aan de Middellandse Zee in het huidige Libanon. Jezus is volop in de kracht van zijn openbare leven. Met zijn leerlingen trekt hij door de landstreken. Hij vertelt een nieuw verhaal over een oud visioen, hij geneest zieken, bezoekt vrienden, gaat met religieuze leiders in gesprek. Leerlingen roept hij, leert hen over geestkracht, waarschuwt voor moeilijkheden die zullen komen en drukt hen op het hart niet bang te zijn. Jezus gidst, geneest, onderwijst, inspireert.....

Vandaag, zo lezen we, trekt Jezus zich met zijn leerlingen terug. Waarom terugtrekken? Misschien omdat ze onlangs hebben gehoord dat Johannes de Doper is vermoord. Heftig. Misschien vanwege de drukte van mensen die hen volgen, de vele verzoeken om genezing, de enerverende storm op het meer; allemaal gebeurtenissen beschreven in het vorige hoofdstuk van Matteüs (14). Misschien wordt het allemaal wat veel, hebben ze behoefte aan rust en stilte. Misschien zijn ze daarom naar het noorden getrokken. Maar eenmaal daar, komt een vrouw luid roepend aanlopen. Weg rust, weg stilte.

'Heb medelijden met mij, Heer, Zoon van David, mijn dochter is ziek'. Een bijna filmische scene met drie rollen: de leerlingen, Jezus en de vrouw.

Over de rol van de leerlingen kunnen we kort zijn: hier hebben zij geen zin in. Stuur die vrouw toch weg anders komen we niet van haar af.

En Jezus? Zijn reactie is ietwat bevreemdend. Eerst geen reactie en dan: ik ben alleen gekomen voor de kinderen van Israël. In een leergesprek met zijn leerlingen in een eerder hoofdstuk van Matteüs, zegt Jezus ook zoiets: *'Sla niet de weg naar de heidenen in .... Ga liever op zoek naar de verloren schapen van het volk van Israël (Mt 10, 5-6)*. Beetje vreemd toch? Heel anders van toon dan de royale woorden van Jesaja in de 1^e lezing. Woorden over goddelijke gastvrijheid waarin elke vreemdeling die God liefheeft en dient, welkom is op zijn heilige berg en in zijn huis van gebed. Misschien wil Jezus het werkterrein begrenzen. Immers, voor de leerlingen zijn de uitdagingen bij het volk van Israël al meer dan groot genoeg. Misschien wil hij focussen om het werk enigszins behapbaar te houden. Misschien daarom ....?

En dan de vrouw. Zij is niet zomaar een vrouw; zij is een moeder, een moeder van een kind dat lijdt. Heb medelijden, roept ze, lijd met mij mee. Haar roep stuit op een muur van mannen, een muur van

onwelwillendheid. Ik moest denken aan de iconische foto van de student destijds op het plein van de Hemelse Vrede in Peking die daar dapper en eenzaam staat voor een muur van tanks. En nog 'n keer vraagt ze: Heer, help mij. Iets in haar woorden of houding maakt dat Jezus nu wel antwoord geeft. Een prelude van contact. Maar het antwoord van Jezus is weinig bemoedigend: zijn brood is bestemd voor de kinderen van Israël en niet voor de honden. De moeder haakt niet beledigd of verongelijkt af wat toch zeer voorstelbaar zou zijn. Integendeel: 'een paar kruimels is genoeg, heer'. Een onverwacht antwoord, een keerpunt in het verhaal: 'een paar kruimels is genoeg, Heer'. Bij zoveel geloof, hoop en liefde verkruimelt elke muur van weerstand. Ook bij Jezus. Wat u vraagt, zegt hij, zal gebeuren.

Een paar kruimels is genoeg. Vroeger zeiden we vlak voor de communie de woorden: *'Heer ik ben niet waardig.....maar spreek slechts één woord en ik zal gezond worden'*. Eén kruimel, één woord is voldoende.

Waarom is dit verhaal opgetekend? Waarom bewaard gebleven? Wat vertelt het ons?

Een persoonlijke herinnering. Ik zal zo'n jaar of 10, 11 zijn. Een zondagmiddag in de auto rijdend door Oss, klein Brabants stadje. Papa en mama voorin; papa achter het stuur, mama met 1 of 2 kinderen op schoot. Wij met vijven of zessen op de achterbank. Ik kijk uit het raampje en zie op straat een reclamebord met daarop 'Lips sloten'. 'Hé', zeg ik, 'dat is van de sleutels van ons nieuwe huis'. Mijn vader kijkt zo ver als rijdend verantwoord is om, en zegt zoiets als 'goed zo, dat heb je goed onthouden'. Jeetje, wat 'n compliment. Zo onverwacht en zo persoonlijk. Ik moet hebben geglunderd want ik kan het soms nog navoelen. Een klompje goud in mijn leven.

Waarom is dit kleine incident me bijgebleven? Op zich 'n gebeurtenis van niks, duurde alles bij elkaar nog geen minuut, een alledaagse gebeurtenis van minstens 40 in een dozijn. En toch niet. Want die woorden, die blik van mijn vader waren een vervoermiddel van iets dat veel belangrijker is. Zijn woorden, zijn omkijken bevatten iets van liefde voor mij, misschien geloof in mij of hoop op mij. Zoiets. Daardoor werden het – ik noem het maar even - 'plus-woorden': woorden waar een goede kracht bij zit of in zit of eromheen. En die 'plus' is belangrijker dan het woord zelf. De precieze woorden van mijn vader herinner ik me zelfs niet maar de lading des te meer. Een klompje goud. Het omgekeerde kan trouwens ook; woorden waar negatieve kracht in zitten - noem 't - min-woorden. Of misschien erger nog; lege, loze woorden.

Maar bij de Kananeese vrouw gaat het om pluswoorden. Misschien is daarom dit verhaal bewaard gebleven. Om de kracht aan te tonen van geloof, hoop en liefde. Zij had die plussen in veelvoud. Gedreven door liefde voor haar dochter, door intense hoop op genezing, kwam zij naar deze man in wie zij geloofde. Veel is niet nodig; een kruimel, een woord is voldoende.

Wij komen in dit huis voor God bij elkaar rond bronnen van geloof, woorden van hoop, wegen naar liefde. Geloven in dat grote visioen van vrede en gerechtigheid, hopen dat het mogelijk is, en liefde om iets van dat visioen te realiseren. Het zijn die grote krachten, die ons uitdagen, optillen, ons boven onszelf uittillen. Krachten die – als we ze weten aan te spreken en verder te ontwikkelen – bergen kunnen verzetten, genezing kunnen brengen, herstellen wat mis ging. Misschien zijn dit wel onze kostbaarste krachten, krachten die het aanschijn van de aarde werkelijk kunnen vernieuwen.

Marieke van de Ven